

Scurtă istorie a instituției pompierilor militari sătmăreni

Istoria pompierilor de pe meleagurile Sătmarului se împletește între instituții aflate sub egida autorităților civile care asigură dotarea tehnică, materială și financiară și cel militar caracterizat în principal prin rigoare, disciplină, obligații ferme și îndeplinire necondiționată a misiunilor.

La aproape 20 de ani de la Marea Unire, apare o Lege de organizare a Corpului Pompierilor Militari ce a fost promulgată prin Înaltul Decret Nr 815 din 3 Aprilie 1936, lege ce pune în Ardeal și nu numai bazele unei instituții naționale ce avea ca scop activitatea de prevenire și combatere a incendiilor. Ordinul de zi nr. 109 din 1 octombrie 1936 al Comandamentului Pompierilor din România consemna: „Având în vedere Legea pentru Organizarea Pompierilor... precum și consimțământul Primăriei municipiului Satu Mare de a-și militariza serviciul de incendiu, se înființează prin ordin la data de 1 octombrie 1936 Compania de Pompieri Satu Mare”, iar la data de 1 noiembrie 1936 Secția de Pompieri Carei”. Documentele filialei Satu Mare a Arhivelor Naționale ne spun că subunitățile nou înființate au trecut imediat la preluarea sediilor și dotării serviciilor pompierilor civili, aflate în Satu Mare în cazarma Chesturii Poliției de pe strada Mihai Viteazul (actuală) iar în Carei în clădirea Primăriei.

Dictatul de la Viena aduce subunitățile militare de pompieri de la Satu Mare și Carei la un statut de „pompierime profesionistă”, subordonată primarilor iar Regulamentul prevedea câte un pompier la 2000 de locuitori, cheltuielile erau finanțate din bugetul local. Există însă, puține mărturii despre modul de organizare și desfășurare a acestei activități în perioada ocupației fascisto – hortiste.

De abia în primăvara anului 1945 prin Ordinul de zi numărul 469 al Corpului Pompierilor Militari se reînființează unitățile și subunitățile de pompieri din Ardeal, printre care și cele din Satu Mare și Carei. Ambele subunități vor face parte din Grupul regional de pompieri Cluj până în anul 1956, ulterior Grupul P.C.I. Baia Mare. La 1 octombrie 1968 la reorganizarea administrativ teritorială a României se înființează prin Ordinul Ministrului de Interne Nr 0039794 Grupul de Pompieri al județului Satu Mare de la a cărui înființare sărbătorim în aceste zile 46 de ani.

A urmat peste 30 de ani de căutare a unei reale identități într-o structură a Ministerului de Interne în care eforturile financiare dar și cele de suplimentare a efectivelor erau direcționate preponderent spre miliție și securitate, pompierii și ulterior trupele de grăniceri căutându-și mereu peticul pentru ca roțile să se învârtă în direcția impusă de realitățile politico-economice din vremea respectivă. Într-o structură redusă numeric, cu o bază materială aproape inexistentă, umilită și mereu suspicioasă pentru legăturile cu societatea civilă mai demne și mai afective pe care le avea, structura pompierilor militari a continuat să-și apere identitatea și onoarea uneori cu prețul pierderii unor minime avantaje pe care lucrătorii din același minister le aveau: locuințe la etajele patru ale blocurilor, repartizarea acestora după criterii care țineau de îndeplinirea unor criterii de eficiență greu de atins pentru oricine altcineva, alocarea fondurilor pentru întreținere și reabilitare se făcea doar atunci când alții nu le puteau

consuma etc. Ani la rând au fost nevoiți să se lupte cu ideile unui sistem aberant: reducerea numărului de incendii la 0, iar atunci când totuși se produceau, valoarea pagubelor materiale într-un an de zile trebuia să fie sub o sută de lei.

În asemenea condiții pompierii și-au adus contribuția la înlăturarea urmărilor catastrofalelor inundații din mai 1970, la București la înlăturarea efectelor cutremurului din 1977, la marile incendii de pe platformele economice ale județului dar și la strângerea recoltei de pe ogoarele țării, etc.

Schimbarea regimului la finele anului 1989 a deschis perspectiva unor transformări radicale și în viața și activitatea pompierilor militari sătmăreni. Depășirea moștenirii dezastruoase s-a făcut treptat în funcție de posibilități. S-a început cu depolitizarea unității. A fost elaborat un ștat de organizare al unității mult îmbunătățit, cu compartimente noi (logistica, financiar-contabilitate, medicală) numărul personalului a crescut cu aproape 50%, majoritatea ocupând funcții de execuție în serviciul operativ. S-a trecut la serviciul în trei ture (24 de ore serviciu și 48 ore repaus). Din 1991 unitatea a avut o nouă categorie de personal și anume militari pe bază de contract (un prim pas spre profesionalizare), 70% dintre aceștia fiind încadrați pe autospeciale de intervenție. Pe baza acestor modificări structurale, a crescut eficiența intervențiilor și a făcut posibil înființarea, prin redistribuire, a gărzilor de intervenție în orașele Negrești-Oaș, Tășnad și în comuna Turț (Gherța Mare).Unitatea fiind structură militară, în 1997 primește Drapelul de luptă. La propunerea comenzii își schimbă denumirea în Grupul de Pompieri "SOMEȘ" al județului Satu Mare.

Un eveniment cu implicații deosebite în viața și activitatea unității se produce în decembrie 2004, când Grupul se unește cu Inspectoratul județean de protecție civilă, formând Inspectoratul pentru Situații de Urgență "SOMEȘ" al județului Satu Mare. Se intră într-o nouă etapă aflată, în prezent, în plină desfășurare. Structura Inspectoratului a fost astfel gândită încât să răspundă tuturor necesităților impuse de managementul situațiilor de urgență.

În lunga istorie a armei noastre sunt numeroase și emoționante pagini de curaj și eroism înscrise de pompierii militari și civili pe timpul îndeplinirii nobilei misiuni de salvare a vieții oamenilor, de apărare și protejare a bunurilor materiale și a mediului de furia flăcărilor, cutremurelor, inundațiilor și a altor dezastre.